

Effektrapport

avseende år 2019

**CANCER- OCH
ALLERGIFONDEN**
Hjälper idag - Forskar för framtiden

Om effektrapporten

Cancer- och Allergifonden är medlem i Giva Sverige som är en branschorganisation för tryggt givande. Giva Sverige har drygt 160 organisationer som medlemmar och arbetar för ökat givande i Sverige därför att ett starkt civilsamhälle tillför betydelsefull samhällsnytta. När du ger en gåva bidrar du till att möjliggöra en verksamhet, ett projekt eller en insats som du tycker är viktig. Gåvor och donationer ger frihet och självständighet för organisationer att utföra sitt arbete utifrån den idé eller metod som de tror kan bidra till förändring.

Tryggt givande betyder att du som givare kan vara trygg i att den organisation du ger gåvan till förvaltar den på bästa sätt. Alltifrån att de ber om gåvan på ett bra sätt, har ordning och reda på sin ekonomi och styrning, och använder pengarna till de ändamål gåvorna är avsedda för. Och sist men inte minst, utvärderar sin verksamhet för att få veta om det blir den nytta som är tänkt.

Men hur vet du att din gåva gör nytta? Minsta möjliga kostnad för administration är inte ett bra mått på vilken nytta organisationen gör eller hur effektiv organisationen är att låta din gåva arbeta på bästa sätt. Bra metoder för att mäta nytta eller effekt är därför ett viktigt fokus både för enskilda organisationer och en branschorganisation som Giva Sverige. Det är en förutsättning för att du ska känna dig trygg att din insats som givare gör nytta.

För att upprätthålla och stärka förtroendet för insamling har Giva Sverige utvecklat en kvalitetskod för insamlingsbranschen som lanserades 2007. Syftet med Kvalitetskoden är att skapa ett ramverk för etisk, transparent och professionell insamling av gåvor och bidrag. Som en del av Giva Sveriges kvalitetskod ska varje medlemsorganisation årligen upprätta en effektrapport som berättar om vilken nytta organisationen gör.

Det här är Cancer- och Allergifondens effektrapport för 2019. Ytterligare information om vår verksamhet hittar ni på vår webbplats, www.coaf.se, samt i vår årsberättelse för 2019 som också finns på vår webbplats.

Vår verksamhet

Om vår organisation

Cancer- och Allergifonden (COAF) är en ideell organisation och en insamlingsstiftelse som verkat i Sverige sedan 1994. Vår organisation startades dels ur en övertygelse om att miljöfaktorer är en starkt bidragande orsak till den alltmer tilltagande ökningen av allergi- och cancersjukdomar i vårt samhälle, dels en vilja att fånga upp och stötta långvarigt cancer- och allergisjuka som ramlat rakt igenom samhällets skyddsnet.

I våra stadgar står det att läsa om våra ändamål och verksamhet:

Stiftelsens ändamål skall vara att utöva hjälpverksamhet bland behövande som drabbats av cancer- och allergisjukdomar och att främja vetenskaplig forskning rörande cancer- och allergisjukdomar.

Stiftelsens verksamhet skall bestå i att bedriva insamling av medel för att dess ändamål skall kunna främjas.

Vår verksamhet bedrivs uteslutande i Sverige och i den här rapporten, som avser verksamhetsåret 2019, tar vi upp valda delar och exempel av insatser och vilken effekt vi ser att insatserna ger.

Organisatoriskt sammanhang

Cancer- och Allergifonden är helt fristående och ingår inte i någon annan cancer- eller allergiorganisation. Vi får inga statliga medel utan är helt beroende av donationer från privatpersoner och företag. Länsstyrelsen är tillsynsmyndighet och kontrollerar vår verksamhet tillsammans med en auktoriserad revisor. Vi har även 90-konto som kontrolleras av Svensk Insamlingskontroll. Vidare är vi medlem i Giva Sverige, branschorganisationen som arbetar för tryggt givande och som även sätter ramarna för den här rapporten. Vi är även medlem i föreningen Stiftelser i Samverkan (SiS), en samlande kraft.

Vad vi vill uppnå

Det här vill vi uppnå på kort och lång sikt

Cancer- och Allergifonden är en organisation som strävar efter att låta insamlade medel göra samhällsnytta på en gång. Istället för att låta pengarna vila på banken, har vi alltid delat ut 75–80 % årligen. Det är oerhört viktigt för oss att insamlade medel gör nytta och direkt går till våra ändamål.

De effekter vi vill uppnå på kort sikt avser främst Cancer- och Allergifondens ena ändamål; att ge stöd till våra bidragstagare. Vi vill öka livskvaliteten här och nu för de individer som är svårt sjuka i cancer och/eller allergier och som dessutom är i en utsatt ekonomisk situation.

Vad gäller vårt andra ändamål som vi främjar, vetenskaplig och miljörelaterad cancer- och allergiforskning, vill vi uppnå effekter på både kort och lång sikt. På kort sikt är det av största vikt att de forskningsprojekt vi stöder får medel för att kunna fortskrida. På lång sikt vill vi att forskningen i första hand ska bidra till att förebygga cancer- och allergisjukdomar, men även att behandlingsformer och metoder ska utvecklas för att bli mer träffsäkra och orsaka färre biverkningar.

Vi vill höja livskvaliteten för svårt sjuka och ekonomiskt utsatta

Vi bedriver hjälpverksamhet och ger stöd till personer som har insjuknat i cancer och/eller allergi, och som har svaga ekonomiska resurser. Det innebär att vi ger bidrag så att den som är sjuk ska kunna betala läkarbesök, mediciner och andra helt nödvändiga omkostnader som uppstår vid sjukdom. Vi ger också människor möjlighet att gå i samtalsterapi, hyra en stuga med familjen eller annan typ av rekreation som ger en chans till miljöombyte och återhämtning.

Vi vill förebygga cancer- och allergisjukdomar

Cancer- och allergisjukdomar kan sägas vara vår tids folksjukdomar. Var tredje människa beräknas drabbas av någon form av cancer under sin livstid och var fjärde svensk är drabbad av någon form av allergi.

Det finns cirka 200 olika cancersjukdomar och antalet cancerfall har ökat kraftigt under de senaste årtiondena. Trots det ökande antalet cancerfall har dödligheten minskat, tack vare att både diagnostik och behandling förbättrats. Ökningen beror mycket på att vi blir allt äldre, men det är inte hela förklaringen. Till viss del kan en del cancersjukdomar vara ärftliga, men det är vår närmiljö och våra levnadsvanor som också har en stor del i det ökande antalet cancerfall.

Under de senaste tjugo åren har risken att ett svenskt barn ska drabbas av allergi ökat tre till fyra gånger och idag har drygt en tredjedel av alla barn i Sverige någon form av allergisk sjukdom. Behovet av bättre och mer individanpassade behandlingar är stort.

Cancer- och Allergifonden arbetar för att det ska vara möjligt att förebygga cancer- och allergisjukdomar i större utsträckning och stödjer därmed forskning som utforskar aspekten närmiljö och livsstil i samband med cancer- och allergisjukdomar. Vi stöder även forskning som strävar efter bättre och säkrare behandlingar så att den som är sjuk ska skonas från biverkningar och onödiga behandlingar som i sig kan orsaka stort lidande.

Våra resurser

Insamlade medel för 2019 var drygt 10 miljoner kronor och verksamhetskostnaderna uppgick till 11,5 miljoner kronor, vilket inkluderar utdelning av forskningsmedel, privata bidrag och arrangemang och prissummor avseende Miljömedicinska priset och det nyinrättade Lennart Sparell-priset.

Vi har en stor resurs ute på sjukhusen och vårdinrättningar runt om i landet i form av alla engagerade och professionella kuratorer. De bistår den som är sjuk och kan guida dem till vår hjälpverksamhet.

Cancer- och Allergifondens kansli har kontorslokaler i Gamla stan där nio kompetenta och engagerade medarbetare bidrog till verksamheten under 2019. Styrelsen är högsta beslutande organ och består av fyra

ledamöter som under 2019 deltog i 6 styrelsemöten. Styrelsen leds av ordförande Dan Haneklint, och den dagliga operativa verksamheten på kansliet leds av verksamhetschef Katarina Krzyzinska. Därutöver har Cancer- och Allergifonden en tillsatt bedömningskommitté bestående av fem meriterade forskare som under hösten 2019 arbetade intensivt med att bedöma forskningsansökningar och bevilja forskningsmedel under ledning av professor Mikael Björnstedt. Löpande under året sammanträdde även bedömningskommittén för privata bidragsansökningar, bestående av två medarbetare från kansliet och en styrelseledamot, för bedömning och beviljande av ekonomisk ersättning för sjukdomsrelaterade kostnader.

Under året har vi effektiviserat många arbetsmoment genom att digitalisera verksamheten och infört nya administrativa verktyg. Vi har även uppdaterat webbplatsen och justerat den grafiska profilen.

Vad vi gör för att nå effekt

Hjälpsamhet bland behövande

De människor vi hjälper upplever ofta en mycket stor stress med anledning av att de är sjuka samtidigt som deras ekonomi inte ens räcker till basala vardagliga behov. För att lindra deras stress och därmed öka livskvaliteten ersätter vi sjukdomsrelaterade kostnader, såsom frikort, sjukhusräkningar, hjälpmedel, men även kostnader för till exempel sjukresor, rehabilitering och rekreation. Vi har även ett samarbete med onlineföretaget Yogobe och kan via samarbetet även erbjuda våra bidragstagare gratis träning online under 90 dagar.

Vi får löpande återkoppling från våra bidragstagare via e-post, telefonsamtal eller vanlig post, där de uttrycker vilken stor betydelse bidraget inneburit. Inte enbart med tanke på den rent ekonomiska delen utan även effekten av att bli lyssnad till, att få en förståelse för den svåra situation de befinner sig i ger en lättnad.

Under 2019 beviljade vi ca en miljon kronor i bidrag till totalt 238 bidragstagare.

Främja vetenskaplig forskning

För att främja forskning samlar vi in pengar och utlyser forskningsansökningar en gång per år. Många gånger har vi lyft projekt innan någon annan finansär velat satsa vilket möjliggjort att även yngre och relativt oetablerade forskare kunnat starta upp sina projekt.

Under 2019 fick vi totalt in 54 forskningsansökningar varav 23 beviljades anslag för utbetalning under 2020. Ansökningarna höll som vanligt mycket god kvalitet. Totalt beviljades forskningsanslag om 4,7 miljoner kronor.

Återkoppling från en av våra forskare, Professor Jonas Erjefält, Lunds universitet:

“Cancer- och Allergifondens stöd har varit av stor betydelse för våra nya upptäckter kring immunologiska mekanismer som bidrar till symptom vid astma och allergisk rinit. Vi har bland annat identifierat nya typer av inflammationsmönster, en insikt som har stor betydelse för att kunna ge bättre individanpassad medicinering. Allergisk rinit är en folksjukdom som medför lidande för många patienter och dessutom betydande kostnader

för samhället. Våra forskningsresultatet är av stor betydelse eftersom individanpassade behandlingar kan förbättra livskvaliteten avsevärt för de som drabbas.”

Prisutdelning och mötesplats

Vi delar även ut Miljömedicinska priset varje år, till en eller två betydande forskare inom miljörelaterad cancer- och allergiforskning. Genom priset stödjer vi forskning som söker nya effektiva behandlingar mot cancer, samt forskning som försöker förstå hur allergier uppstår och hur de på bästa sätt kan behandlas. 2019 tilldelades Madeleine Rådingen priset för sin forskning kring en av våra stora folksjukdomar, allergisk astma. Tack vare Miljömedicinska priset har vi även vid själva prisutdelningen skapat en mötesplats, där forskare och våra samarbetspartners samlas för utbyte och uppmuntran. 2019 var dessutom första gången som vi även delade ut Lennart Sparell-priset, till minne av en av grundarna som avled under 2018. Lennart Sparell-priset ska tilldelas forskare, eller andra, inom cancer och/eller allergiområdet eller närliggande områden, som vågat tänka annorlunda och som vågat utmana rådande paradig. Miljögifters påverkan på hälsa genom miljö och kost är särskilt intressant forskningsområde. 2019 tilldelades Johan Bengtsson-Palme priset för sin forskning kring hur ekologiska och evolutionära skeenden i den yttre miljön bidrar till uppkomsten av antibiotikaresistens med åtföljande negativ påverkan på människors hälsa.

Återkoppling från en av våra forskare, professor Eva Millqvist, Göteborgs universitet:

”Tack till Cancer- och Allergifondens alla givare som möjliggjort stöd till vårt forskningsprojekt under många år! Och förutom det ekonomiska stödet, som varit helt avgörande för den forskning vi bedriver, är vi även tacksamma för support och uppmuntran genom åren. Möten och tankeutbyte med fondens företrädare har gett inspiration, nya idéer, stimulans till kreativitet och fortsatt arbetsglädje.”

25-årsjubileum med Öppet hus

2019 firade vi 25-årsjubileum. Vi valde att fira på ett enkelt och verksamhetsnyttigt sätt, och bjöd därför in till ett öppet hus en dag i oktober. Syftet var att lyfta fram forskningens och Cancer- och Allergifondens framgångar genom åren. Men vi ville även att tydliggöra våra bidragstagares situationen och hade därför bjudit in en kurator som fanns på plats för att dela med sig av sina erfarenheter kring de svårt sjuka som ramlar igenom samhällets skyddsnet och som är i stort behov av ekonomisk hjälp för att klara basala behov. Under dagen föreläste även några av de forskare vi stöder kring sina projekt. Vårt Öppet hus var en lyckad dag av samverkan mellan forskare, samarbetspartners, kuratorer och givare.

Information och kampanjer

Mässor och sammankomster

Vår samarbetspartner Pharma Nord bjöd med oss att delta gratis i deras mässmonter, på Senormässan och mässan Allt för hälsan under hösten 2019. Vi var med och spred information om våra ändamål och hade med material som vi delade ut. Vi var även medbjuden att delta under de tillfällen då Pharma Nord håller utbildningar om deras produkter. Även där var vi med och spred information om vår verksamhet.

Insamling och utskick

Under 2019 skickade vi insamlingsbrev, där vi även inkluderade mycket information om vår verksamhet och våra ändamål. Som tidigare år skickade vi även ut vårt tryckta informationsblad till våra trogna månadsgivare, för att återkoppla hur deras gåvor används.

Rosa kampanj

För första gången någonsin deltog vi i bröstcancermånaden. Många av våra bidragstagare har drabbats av bröstcancer och vi ville lyfta deras svåra situation. Det gjorde vi genom att lyfta intervjuer som vi gjort med två av våra bidragstagare som drabbats av bröstcancer och som på grund av sin sjukdom plötsligt befann sig en mycket utsatt ekonomisk situation – utan att få tillräcklig hjälp från samhället. Intervjuerna finns att läsa på vår webbplats, under fliken Om oss.

Lärdomar

Vad vi avser göra för att upprätthålla och förbättra resultat i framtiden.

Vi ser ett stort behov att fortsätta vår digitaliseringsresa och vår ambition är att vidareutveckla organisationen så att vi kan arbeta så effektivt som möjligt. Våra försök att nå ut till nya målgrupper under 2019 har även visat att vi behöver se över hur vi ska tydliggöra vår organisation och utveckla vårt varumärke – allt för att ännu bättre kunna främja våra ändamål.

Vi ser också att allt fler organisationer och privatpersoner inser att miljö- och livsstilsaspekten är viktig att lyfta fram i forsknings- och hälsosammanhang. Det visar att vi sedan länge är på rätt väg med våra prioriteringar av forskningsprojekt. Vår kommande översyn av organisationen ska ge svar på om vi kan engagera oss på ett djupare plan i frågan, utöver att samla in medel till forskningsprojekt. Vi har även sedan tidigare tagit ställning att enbart ge forskningsmedel till djurfri forskning, dvs våra anslag får inte användas till regelrätta djurförsök. Även det är ett utvecklingsområde värt att följa upp.

Vi har också sedan vår organisation grundades stöttat de svårt sjuka, de som samhället inte lyckas fånga upp på ett bra sätt, och det kommer vi fortsätta att göra. Vi vill däremot undersöka om vi även kan stötta på ett mer opinionsbildande sätt. Att försöka få till en förändring, en mer långsiktig lösning för alla som drabbas, istället för att enbart bidra med akut stöd och lindring till de som söker bidrag hos oss.

Nyfiken på att veta mer om oss?

Vill du veta mer om vår verksamhet? Besök vår webbplats. Där har vi årsredovisningar, stadgar, insamlingspolicy, etisk kompass, policy och rutiner för att motverka oegentligheter och placeringspolicy. Vi har även information om de forskningsprojekt som vi tillsammans med givare stöder, samt flera livshistorier från våra bidragstagare, som visar hur livet plötsligt kan vända. Och hur viktigt det är att vi hjälper varandra.

Kerstin är en av de medmänniskor som vi gett stöd till. Här är hennes berättelse:

“Man är liten som människa inför myndigheter”

“2010 fick jag diagnosen Hodgkinlymfom. Det är en kronisk form av cancer, och jag genomgick cellgiftsbehandling. Nu är sjukdomen i schack och jag går på regelbundna kontroller och det känns hoppfullt. Men jag är sjukpensionär sedan många år på grund av fibromyalgi vilket gjort min ekonomi mycket ansträngd. Situationen blev inte bättre i och med behandlingar och rehabilitering av cancersjukdomen.

Man är liten som människa inför myndigheter. Jag tycker att det har förändrats mycket på senare år. Samhället är bara till för dom som har pengar och är friska. Men det är krut i mig.

Jag blir arg, och då får jag energi. Jag är för rättvisa – samhället är till alla.

Jag har ringt till lokala politiker och berättat hur jag har det. Jag vill veta hur de tänker att svårt sjuka och ekonomiskt utsatta människor ska kunna klara sig utan ekonomiskt stöd.

De har alltid varit vänliga och lyssnat, men vad som händer sedan vet jag ju inte.

Men varje dag som jag kan komma upp ur sängen och gå ut är guld värd.

Man får vara glad så länge man kan klara sig själv med dusch och hygien och så.

Man får se det man kan göra. Jag har alltid varit livsglad. Det är inget att hålla på att oroa sig över sånt man ändå inte kan påverka.

Stödet från COAF var fantastiskt att få. Bidraget innebar att jag kunde investera i ett träningskort för min rehabilitering. Kroppen var så stel, och jag brinner för styrketräning och för att försöka må så bra som möjligt.

Och till er som skänker pengar och gör det möjligt för mig och andra sjuka att få bidrag vill jag säga: Ni är gudomliga! Det är gudomligt med människor som skänker.

Ni hjälper jättemycket.”

Kerstin Jonsson, Norrköping

**CANCER- OCH
ALLERGIFONDEN**
Hjälper idag - Forskar för framtiden